

Autoprůmysl se vrátil na špici střední a východní Evropy

22.11.2024 - | SH media

Automobilový a dopravní průmysl je znovu po třech letech odvětvím s největším obratem v regionu střední a východní Evropy (CEE). Loni navýšil obrat o 16,8 procenta. Země CEE však loni zaznamenaly nejslabší tempo růstu v tomto století, přičemž růst HDP v roce 2023 byl jen na úrovni 0,7 procenta. Ukázal to aktuální průzkum společnosti CEE Top 500 společnosti Coface.

Pouze polovině zemí tohoto regionu se podařilo zvýšit obrat mezi 500 největšími společnostmi. V České republice se dařilo především firmám z oborů automotive, energetiky a petrochemie, které reprezentují 8 z největších 10 českých firem. Škoda Auto je dokonce druhá. První místo patří polské petrochemické společnosti PKN Orlen.

„Region střední a východní Evropy čelil v roce 2023 bezprecedentním ekonomickým výzvám v kombinaci s vysokou inflací a oslabenou spotřebitelskou poptávkou, což ovlivnilo i ty největší společnosti. Navzdory těmto překážkám se mnohým firmám podařilo udržet obrat, čímž prokázaly odolnost v obtížném ekonomickém prostředí,“ říká Jarosław Jaworski, generální ředitel společnosti Coface pro střední a východní Evropu.

Celkový obrat všech 500 společností mírně vzrostl o 2,5 % na 1,1 bilionu eur (27,86 bilionu korun). Souhrnný čistý zisk klesl o 17,4 % na 44,9 miliardy eur.

Dařilo se zejména odvětví automobilového a dopravního průmyslu, který v žebříčku 500 firem reprezentuje 90 subjektů s největším meziročním přírůstkem mezi všemi odvětvími (+18 firem). Tento sektor zaznamenal nárůst obratu o 16,8 %, zatímco čistý zisk vzrostl o 40,8 procenta. Výrobci automobilů prodali v roce 2023 v EU více než 12 milionů nových vozidel, což je o 1,5 milionu více než v roce 2022. To je však stále pod úrovní před pandemií, celkový objem prodeje vozidel tak byl podobný číslům z roku 2014.

První místo v žebříčku si opět upevnila polská petrochemická společnost PKN Orlen, která na růst obratu o 111 % v roce 2022 navázala dalším navýšením o 34 % za loňský rok. Hned za ní se umístil český výrobce automobilů Škoda Auto, který si meziročně polepšil o tři místa, s třetinovým růstem obratu a 150% nárůstem čistého zisku. V první desítce zůstala také maďarská ropná a plynárenská společnost MOL, maloobchodní prodejce Jeronimo Polska nebo energetické společnosti PGE (Polsko) a MVM (Maďarsko). Nově se mezi prvních 10 dostala polská loterijní společnost Totalizator Sportowy a energetické společnosti Enea a Tauron ze stejné země. Jediným zástupcem Slovenska v první desítce je výrobce automobilů Volkswagen Slovakia.

Česká republika zaznamenala ze všech zemí největší pokles počtu firem zastoupených v žebříčku Coface CEE Top 500. Celkem 69 českých podniků vytvořilo souhrnný obrat v hodnotě 149 miliard eur, což znamená meziroční udržení těsného druhého místa před Maďarskem (144 mld. EUR). Žebříčku opakovaně dominuje Polsko se 184 firmami a souhrnným obratem 513 miliard eur, které má však oproti ČR i Maďarsku více než trojnásobně početní pracovní sílu.

Zatímco loni měla Česká republika tři firmy mezi 10 nejlepšími v regionu CEE (RWE, Škoda Auto a OTE) a další tři ve druhé desítce (MND, Orlen a ČEZ), letos zůstala v TOP 10 pouze Škoda Auto a třináctý ČEZ doplnila společnost Hyundai na 18. místě. „České firmy si v žebříčku mírně pohoršily,

což je částečně způsobeno vysokou energetickou náročností českého průmyslu. Na druhou stranu první tři české společnosti své pozice posílily. Zvláště blahopřeji společnosti Škoda Auto k celkovému 2. místu v regionu. Věřím ve schopnost českých podniků vyjít z tohoto obtížného období silnější a těším se, že v příštích letech bude v žebříčku úspěšných českých firem jen přibývat," říká Rudolf Kypta, generální ředitel společnosti Coface pro Českou republiku a Slovensko.

Pilířem českého průmyslu i nadále zůstává automobilový průmysl a doprava, které se na celkovém obratu českých firem podílejí více než třetinou (34,4 %). Téměř polovinu souhrnného obratu tohoto odvětví vytvořila jen samotná Škoda Auto (23,5 mld. EUR), která si došla pro suverénní prvenství v žebříčku mezi českými firmami. Další 7,6 mld. EUR přidala společnost Hyundai Motor Manufacturing Czech, která se umístila na třetím místě.

Energetický koncern ČEZ v žebříčku zastupují společnosti ČEZ, a.s. (2. místo) a nově i ČEZ Prodej (6. místo) a ČEZ ESCO (7. místo). Jejich souhrnný obrat v minulém roce dosáhl hodnoty 17,6 miliardy eur. Dalším reprezentantem energetiky v první desítce je společnost OTE (5. místo). Petrochemická společnost Orlen Unipetrol si meziročně polepšila o 1 příčku a získala 4. místo. Ze stejného oboru je také nováček mezi deseti nejlepšími, a to společnost Čepro (10. místo). Jediné dvě české firmy v TOP 10 mimo automotive, energetiku a petrochemický průmysl jsou sázková kancelář Fortuna Game (8. místo) a ocelárna Moravia Steel (9. místo).

„Autoprůmysl v předchozích letech výrazně trpěl narušenými dodavatelskými řetězci, což jeho produkci výrazně omezovalo. Během roku 2023 tyto potíže téměř vymizely, což přispělo k výrazně lepším meziročním výsledkům. V energetickém sektoru je příčinou mimořádně dobrých výsledků především navýšená cena komodit v obavě z nedostatku energie. Náklady producentů však výrazně nerostly, což umožnilo výrazný růst marží. Tento efekt s odezněním energetického šoku vyprchává a průměrné realizační ceny energie klesají. V následujících letech proto tak silné výsledky v energetice už neuvidíme,“ předpovídá Martin Procházka, ředitel úpisu rizika pro Českou republiku a Slovensko ze společnosti Coface.

Žebříček zahrnuje největší společnosti ze 12 zemí regionu střední a východní Evropy (Bulharsko, Chorvatsko, Česká republika, Estonsko, Maďarsko, Lotyšsko, Litva, Polsko, Rumunsko, Srbsko, Slovensko a Slovinsko), s výjimkou poskytovatelů finančních služeb, jako jsou banky, pojišťovny, leasingové společnosti a makléři. Kromě obratu zohledňuje studie Coface CEE Top 500 i další klíčové firemní ukazatele za předchozí kalendářní rok, např. čistý zisk, počet zaměstnanců a meziroční změny. Žebříček nezahrnuje společnosti, které odmítly poskytnout finanční výsledky.

Společnost Coface se zabývá Coface pojištěním pohledávek, řízením rizik a globální ekonomikou. COFACE SA. je kótovaná na burze Euronext Paris.

<https://svethospodarstvi.cz/ekonomika/autoprumysl-se-vratil-na-spici-stredni-a-vychodni-evropy>